

Specifikke aftalevilkår for specialundervisningstilbud

Indhold

1. Indledning	2
2. Center for Døvblindhed og Høretab	2
2.1 Tidsfrister og procedurer for visitation og indskrivning på Center for Døvblindhed og Høretab	2
3. Institut for Syn og Hørelse	3
3.1 Procedurer for visitation og bevilling for ydelser	3
3.2 Aftalemodel vedrørende sammensætning, vilkår og betaling for ydelser	4
3.3 Aftalemodellens generelle vilkår og mulighed for bilaterale aftaler	5
3.4 De fælleskommunale hjælpemiddelpuljer på synsområdet	6
4. Den Sikrede Institution Kompasset	7
5. Taleinstituttet	7

1. Indledning

Dette bilag til styringsaftalen for social- og specialundervisningsområdet beskriver de supplerende specifikke aftalevilkår for de enkelte specialundervisningstilbud, der drives af Region Nordjylland. Det drejer sig om:

- Center på Døvblindhed og Høretab
- Institut for Syn og Hørelse
- Den Sikrede Institution Kompasset
- Taleinstituttet/Hjerneskadecenter Nordjylland

Målgruppen for undervisningstilbuddene er fysisk eller psykisk handicappede, samt unge på sikrede institutioner.

Nedenfor redegøres der for principper for strukturering af ydelsespakker og betalingsmodeller, samt aftaler for visitation og indskrivning mv. for disse tilbud på specialundervisningsområdet.

Aftalen omfatter desuden undervisningstilbud for voksne med tale-, høre- og synsvanskeligheder (kommunikationscentre), der drives af Region Nordjylland, samt regionale undervisningstilbud (kommunikationscentre), der er overtaget af en kommune, samt undervisningstilbud.

De omfattede tilbud er underlagt de generelle vilkår, der fremgår af styringsaftalen. Herudover er der for hvert enkelt undervisningstilbud indgået en række specifikke aftalevilkår. De specifikke aftalevilkår for de undervisningstilbud, der drives af Region Nordjylland, fremgår under punkt 2-5

2. Center for Døvblindhed og Høretab

I kapitlet nedenfor redegøres der for tidsfrister og procedurer for visitation og indskrivning på Center for Døvblindhed og Høretab.

2.1 Tidsfrister og procedurer for visitation og indskrivning på Center for Døvblindhed og Høretab

Der gælder særlige tidsfrister og procedurer for visitation og indskrivning til undervisnings- og vejledningstilbud på Center for Døvblindhed og Høretab efter folkeskolelovens § 20 stk. 3 og lov om specialundervisning for Voksne § 1 stk.2.

Specialundervisning for børn

Visitationsgangen til skoletilbuddet fra august på Center for Døvblindhed og Høretab efter folkeskolelovens § 20, 3 er i hovedtræk som følger:

Senest:

- 1. februar Kommunen indsender matchningsskema til Regionen
- 15. marts Kommunen returnerer underskrevet betalingsaftale til Regionen

Der skal desuden ske meddelelse om udskrivning eller fortsættelse i tilbuddet inden den 1. februar.

Specialundervisning for voksne

Visitationsgangen til undervisningstilbud for voksenundervisning på Center for Døvblindhed og Høretab og undervisning af unge og voksne på Center for Døvblindhed og Høretab efter lov om Specialundervisning for voksne § 1,2 er i hovedtræk som følger:

Center for Døvblindhed og Høretab (hørehandicapområdet): Optagelse august / januar.

Senest:

1. marts/1. oktober	Ansøgningsskema indgives til kommunen
1. april/1. november	Kommunen indsender matchningsskema til Regionen
15. maj/15. december	Kommunen returnerer underskrevet betalingsaftale til Regionen

Center for Døvblindhed og Høretab (døvblindeområdet): Optagelse august

Senest:

1. februar	Kommunen indsender matchningsskema til Regionen
15. marts	Kommunen returnerer underskrevet betalingsaftale til Regionen

Betalingsaftalen for både børn og voksne har et opsigelsesvarsel på løbende måned + 3 måneder. Den købende kommune er forpligtet til at afregne for den købte plads, uanset om pladsen i løbet af perioden bliver tom – dog kan en anden elev efter aftale mellem kommune og Region placeres i den ledige plads.

Få nærmere information om tidsfrister og procedurer for visitation og indskrivning på Regionens hjemmeside på internetadressen <http://www.rn.dk/Specialsektoren/>

3. Institut for Syn og Hørelse

I det følgende gennemgås procedurer for visitation og bevilling af ydelser på Institut for Syn og Hørelse samt en særlig aftalemodel vedrørende sammensætning, vilkår og betaling for ydelserne.

3.1 Procedurer for visitation og bevilling for ydelser

Procedurerne beskriver, hvordan sagsgangene skal være i samspillet mellem borger, kommune og institut.

Ydelserne på Institut for Syn og Hørelse er sammensat af to ydelsestyper: Ydelser med trækingsret og timeafregnede ydelser.

Ved ydelser med trækingsret er der fri henvendelsesret for alle, såvel borgere som fagprofessionelle.

For timeafregnede ydelser opereres der med to hovedtyper af sagsgange:

- Sagsgang med fri henvendelsesret
- Sagsgang hvor kommunen henviser

Sagsgang med fri henvendelsesret

Som det fremgår af aftalemodellen for instituttet (se afsnit 3.2) er der fri henvendelsesret på en del af instituttets ydelser. Den fri henvendelsesret giver borgerne mulighed for at henvende sig direkte til instituttet uden indledningsvist at henvende sig til kommunen.

Den fri henvendelsesret sikrer en nem og smidig adgang for borgerne, hvilket sikrer at forløb med kortvarig aktivitet udføres med et minimum af medgået tid til administration. Sagsgangen med fri henvendelsesret er den mest almindelige sagsgang for kommunikationsydelserne. Der kan være 6 trin i denne type sagsgang:

1. Borgerens henvendelse
2. Rådgivning, udredning og kortvarig aktivitet (op til årlig ramme på 5 timer)
3. Evt. ansøgning om visitation og anmodning om bevilling fra kommunen
4. Meddelelse af afgørelse om visitation og bevilling til borger og institut
5. Iværksættelse af ydelse
6. Eventuel ny visitation og bevilling

Sagsgang når kommunen henviser

I nogle tilfælde kan et sagsforløb starte i kommunen, der ønsker at visitere til et forløb, hvor udredningen allerede er foretaget. Det kan f.eks. være tilfældet på PPR-området, hvor der rettes henvendelse til instituttet. Efter en indledende kontakt med instituttet starter sagsgangen i givet fald ved trin 4.

Generelt vedrørende begge sagsgange

Alle dokumenter i sagsgange mellem institut og kommune udveksles digitalt.

Den gældende praksis omkring digital fremsendelse af ansøgninger på vegne af borgere fastholdes fremadrettet for instituttets målgrupper. Dette gælder såvel ved hjælpemiddelansøgninger som ved ansøgning om timebaserede ydelser.

Kontakt mellem kommune og institut foregår via en kommunal kontaktperson, kommunen har udpeget.

Flere oplysninger om sagsgangene kan findes under menuen "[Anvendelse af regionens tilbud](#)" på www.rn.dk/specialsektoren eller kan fås ved henvendelse til instituttet.

3.2 Aftalemodel vedrørende sammensætning, vilkår og betaling for ydelser

Formålet med den særlige aftalemodel er at skabe fleksible vilkår for valg og levering af instituttets ydelser. Derudover skal aftalemodellen sikre en overskuelig ydelses- og takststruktur, hvor ydelserne i væsentlig grad finansieres på baggrund af ren timetakstafregning.

Ydelserne på Institut for Syn og Hørelse er sammensat af to ydelsestyper:

- Ydelser med trækingsret uden cpr.- registrering af henvendelser
- Timeafregnede ydelser registreret og opgjort på cpr.-niveau

Ydelser med trækingsret omfatter:

- 1.A - Høre: Generel rådgivning og information omkring høreproblemer
- 1.A - Syn: Generel rådgivning og information omkring nedsat syn eller andre kommunikationsvanskeligheder

Trækingsretten sikrer, at der på de to områder stilles et basisberedskab til rådighed for borgere og ansatte på tværs af kommunerne, og tilgodeser lovgivningens krav om mulighed for anonym rådgivning. Ydelserne under 1.A kan alene fravælges såfremt kommunen ikke forventer at benytte de timeafregnede ydelser på henholdsvis høre- eller synsområdet.

Timeafregnede ydelser omfatter:

- 2.A Småbørn (0-6 år) - Syn og handikapteknologi - fri henvendelsesret
- 2.B Skoleelever (6-18 år) - Syn og handikapteknologi - fri henvendelsesret
- 2.C Unge og voksne - Høre, syn og handikapteknologi - fri henvendelsesret
- 2.D Børn og voksne - medicinsk-optiske øjenlidelser - fri henvendelsesret
- 2.E Voksne kommunikationsundervisning – ikke fri henvendelsesret

Den fri henvendelsesret på ydelse 2.A-2.D gør det muligt for borgere at henvende sig til instituttet vedrørende indledende udredning og eventuel kortvarig aktivitet uden forudgående visitation og inden for en årlig ramme på op til 5 timer.

Særligt vedrørende børneområdet på Institut for Syn og Hørelse:

For småbørn og skoleelever kan der indgås en 1-årig visitationsaftale, idet der kan være mange enkelt-henvendelser i løbet af et år, som typisk kan løses umiddelbart ved en kort samtale eller ved en kortvarig indsats.

I forbindelse med de 1-årige visitationsaftaler kan der efter ønske aftales en øvre timeramme.

Afregning efter enheds- og timetakst

Trækningsretten på ydelserne under 1.A finansieres som enhedstakst efter objektive kriterier på baggrund af kommunernes befolkningstal.

Timeafregnede ydelser registreres på cpr.-niveau med angivelse af forbrugt tid på hhv. borgerkontakt, for/efterbehandling og kørsel, og afregnes samlet efter gældende timetakst.

Trækningsretten opkræves de tilmeldte kommuner kvartalsvist, mens ydelser med timetakst afregnes månedsvist. Dog opkræves ydelse 2.C ved slutningen af hvert kvartal, som et á contobeløb baseret på tidligere års forbrug. Når året er omme, afregnes der efter det faktiske forbrug.

De enkelte ydelser er sammensat af delelementer, der i forskellig grad kan henføres til Lov om Social Service, Folkeskoleloven og Lov om Specialundervisning for Voksne. Ud fra en vurdering af indholdet i ydelserne fastsætter Institut for Syn og Hørelse en skønsmæssig procentfordeling af indsatsen på de enkelte lovområder. Procentfordelingen fremgår af Institutts [tilbudskatalog](#) samt af den faktura kommunen modtager.

Hvert kvartal udsendes oversigter til de enkelte kommuner med oversigt over den enkelte kommunes forbrug for indeværende år. Oversigterne omfatter udgifter på ydelsesniveau (kr.), udgifter (kr.) på cpr- niveau, og faktiske udgifter (kr.) for áconto-ydelser på cpr-niveau.

Den konkrete sammensætning af ydelser og takster fremgår af rammeaftalens takstbilag (kan ses på www.rammeaftalernord.dk)

3.3 Aftalemodellens generelle vilkår og mulighed for bilaterale aftaler

Aftalemodellen indeholder to niveauer af vilkår, hvor niveau 1 er aftalt som gældende udgangspunkt for alle kommuner, og et niveau 2, hvor der på nogle områder bilateralt kan aftales andre vilkår for den enkelte kommune.

Niveau 1 omfatter sammensætningen og udbuddet af ydelser, som de er beskrevet i afsnit 3.1 og 3.2, herunder aftalevilkår vedrørende enheds- og timetakst, fri henvendelsesret og trækingsret.

Forholdene i Niveau 1 er som udgangspunkt gældende for alle kommuner med mindre andet aftales bilateralt i Niveau 2.

Niveau 1 drøftes i regi af Den Administrative Styregruppe, der vurderer og beslutter, om der bør foretages ændringer mellem årene. I modsat fald fortsætter Niveau 1 uændret med virkning for rammeaftalerne for det kommende år.

Niveau 2 åbner mulighed for, at der kan indgås bilaterale aftaler mellem Institut for Syn og Hørelse og de enkelte kommuner.

Gennem bilaterale aftaler kan kommunerne årligt foretage til- og fravalg af ydelser med trækingsret med virkning for de efterfølgende år.

De bilaterale aftaler giver også løbende mulighed for at indgå nærmere aftale omkring fravalg eller justering af 5-timers rammen for den fri henvendelsesret, eller for årsvisitationer på børneområdet.

Desuden kan der aftales nærmere om øvrige vilkår i forhold til borgernes henvendelsesprocedure på institutterne, håndtering af afbrudte forløb og udeblivelser, placeringen af lokaler og instituttets repræsentation i de enkelte kommuner, samt andre forhold, der sikrer et hensigtsmæssigt samspil mellem kommunerne og institutternes administration.

Ved indgåelsen af bilaterale aftaler er det den enkelte kommunes repræsentant i Den Administrative Styregruppe, der er kontaktperson ved indgåelsen af en aftale mellem instituttet og kommunen. Aftalevilkårene i de bilaterale aftaler kan, hvis dette aftales, have virkning for en årrække indtil aftaleparterne ønsker ændringer af den bilaterale aftale.

3.4 De fælleskommunale hjælpemiddelpuljer på synsområdet

De kommunale hjælpemiddelpuljer på Institut for Syn og Hørelse finansieres gennem objektive kriterier.

Pulje 3.A (optiske- og optikunderstøttende hjælpemidler og IT-hjælpemidler) finansieres på baggrund af de enkelte kommuners andel af syns- og teknologibrugere i instituttets database.

Pulje 3.B (øvrige synshjælpemidler) og 3.C (undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler) finansieres efter objektive kriterier på baggrund af kommunernes befolkningstal.

Ydelserne leveres som obligatoriske ydelser til kommunerne med mindre den enkelte kommune foretager et aktivt fravalg (aftalemodellens Niveau 2).

Aftale om forenkling af den administrative sagsgang for hjælpemiddelpuljerne

Med henblik på at forenkle proceduren for bevilling af hjælpemidler fra puljerne, er det aftalt, at der månedsvist udsendes en liste til hver kommune over borgere, som gennem konsulenterne har fået et hjælpemiddel stillet til rådighed som midlertidigt udlån. Listen, der indeholder borgernes stamoplysninger, bilægges de midlertidige udlånserklæringer, og kommunerne kan på denne baggrund permanentgøre udlånene, og udsende bevillingsbreve til borgerne.

Omlægningen medfører, at der administrativt spares udsendelse og behandling af minimum 1800 individuelle faglige vurderinger årligt, og medfører dermed en reduceret administrationsbyrde for kommunerne og instituttet.

4. Den Sikrede Institution Kompasset

Tilbuddet på Den Sikrede Institution Kompasset er et helhedstilbud, der inkluderer døgnbehandling, skole, værkstedsaktivitet og fritidstilbud. Den Sikrede Institution Kompasset varetager således undervisningstilbud til unge under 18 år i henhold til folkeskoleloven og lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. efter aftale med Brønderslev Kommune som skolemyndighed.

Der er indgået aftale om, at Brønderslev Kommunes PPR-kontor indgår aftale med den anbringende myndighed om undervisning, når en ung visiteres til Kompasset.

Ligeledes er det aftalt, at Brønderslev Kommune har ansvaret for at opkræve den anbringende myndighed for betaling af den samlede undervisning.

Henvisning til tilbuddet sker altid gennem anbringende myndighed, retsvæsen og/eller politi. Få nærmere information om procedurer for henvisning til tilbuddet på Regionens hjemmeside på internetadressen <http://www.rn.dk/Specialsektoren/>.

5. Taleinstituttet

KKR Nordjylland har i november 2015 indgået en fast fireårig finansieringsaftale (2016-2019) af de specialiserede indsatser på Taleinstituttet og Hjerneskadecenter Nordjylland. I finansieringsaftalen er der aftalt et samlet driftsbudget på 17,7 mio. kr. (16-pl), svarende til en 20% effektivisering af driften.

Der er tale om en abonnementsaftale, hvor betaling opkræves hos kommunerne kvartalsvis forud efter en aftalt fordelingsnøgle. Aftalebeløbet fremskrives i aftaleperioden med KL's pris- og lønfremskrivningssatser.

Med abonnementsordningen følger en trækingsret på ydelser leveret af Taleinstituttet og Hjerneskadecenter Nordjylland op til og med værdien af abonnementsordningen. Værdien af ydelserne registreres på baggrund af de bestilte ydelser med udgangspunkt i det gældende ydelseskatalog. Aalborg Kommune fremsender kvartalsvis oplysninger om kommunernes bestillinger på CPR niveau.

Kommunernes trækingsret kan udlignes kommunerne i mellem, således at en myndighed, der trækker mere end forudsat på ydelserne, kan imødekomme at andre kommuner ikke opbruger deres trækingsret. Uopbrugt trækingsret kan således overdrages til en eller flere andre kommuner efter aftale. Eventuelle økonomiske mellemværender som følge af sådanne aftaler er Aalborg Kommune uvedkommende.